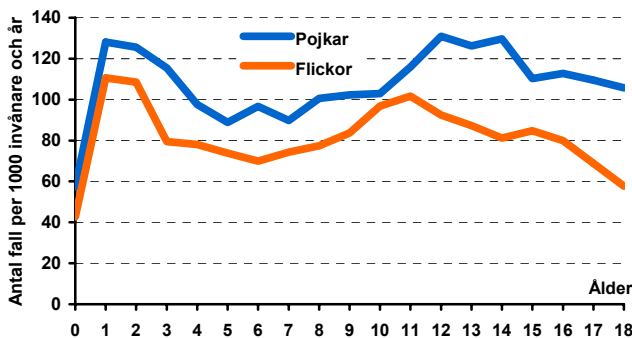

Hem- & fritidsolyckor bland barn & ungdom

Varje år inträffar uppskattningsvis nära 200 000 hem- och fritidsolycksfall¹ bland barn och ungdomar i åldrarna 0-18 år, som gör att man söker läkarvård på akutmottagning. Det motsvarar nära 10 procent av alla 0-18-åringar. Av tio skadade är sex pojkar och fyra flickor. Som jämförelse kan nämnas att trafikskador leder till ungefär 18 000 akutvårdställen bland 0-18-åringar varje år, vilket motsvarar 0,9 procent av alla i åldersgruppen².

Hem- och fritidsolycksfall bland 0-18-åringar 1999-2000 efter ålder och kön

Mest drabbade av hem- och fritidsolyckor är pojkar i åldrarna 1-2 och 12-14 år. Där söker ca 13 procent läkarvård efter olycksfall varje år. Bland flickorna är 1-2-åringarna mest utsatta, med ca 11 procent vårdökande per år.

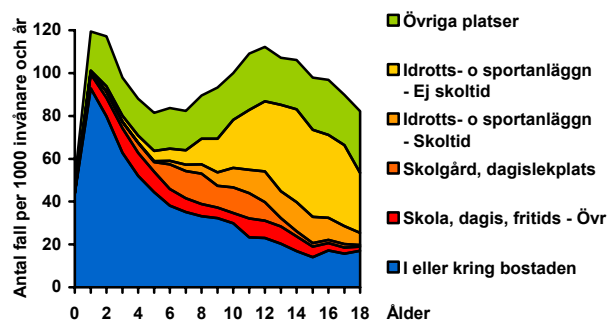
Två av tio hem- och fritidsolyckor i åldrarna 0-18 år inträffar i skolan eller barnomsorgen. Bland 6-12-åringar är denna andel 25 procent.

Upp till 10-årsåldern dominerar olyckor i eller kring hemmet, även om olyckor i skolan, främst på skolgården, tillkommer under de första skolåren. Bland barn och ungdomar över 10 år är istället idrotts- och sportanläggningar den vanligaste skadeplatsen.

1) I begreppet hem- och fritidsolycksfall ingår också olyckor bland barn och ungdomar i skolan och barnomsorgen.

2) Uppskattningen bygger på registrering av trafikskadefall som görs parallellt med EHLASS-registreringen.

Hem- och fritidsolycksfall bland 0-18-åringar 1999-2000 efter ålder och skadeplats

Fallolyckor är den vanligaste olyckstypen, och omfattar två tredjedelar av olyckorna under det första levnadsåret, drygt hälften under resten av förskoleåldern, och en tredjedel i de övre tonåren. Från 15-årsåldern är slag och stötar från personer eller föremål lika vanliga som fallolyckor.

De minsta barnen faller ofta från möbler, i högre åldrar sker större andelar av fallolyckorna på lekplatser och i samband med sportaktiviteter. Slag och stötar består ofta i kollisioner och oavsiktliga sparkar och slag, även det många gånger i samband med sport. Vanligt är också att man träffas av bollar, klubbor och andra sportredskap.

I åldrarna 0-5 år är huvudet den kroppsdelen som oftast skadas, vanligen rör det sig om sår och blåmärken. Bland 6-16-åringar är frakturer på armar och händer typiska skador, och i åldrarna 15-18 år är det vanligt med vrickningar av fotleder och knän.

EHLASS står för European Home and Leisure Accident Surveillance System. Registrering av olycksfallsskador för EHLASS sker med bidrag från EU i de flesta EU-länder, i Sverige vid akutmottagningar och jourcentraler i Umeå, Hälsingland och Skaraborg. I upptagningsområdena finns ca 5 procent av Sveriges befolkning. Resultaten av registreringen kan användas för nationella skattningar. Epidemiologiskt centrum (EpiC) vid Socialstyrelsen svarar tillsammans med Konsumentverket för EHLASS i Sverige.

Januari 2002, Henrik Nordin, Konsumentverket

Vill du ha råd och hjälp i konsumentfrågor kan du vända dig till konsumentvägledaren i din kommun. Har du frågor om detta blad, sänd e-post: henrik.nordin@konsumentverket.se eller ring: 08-429 05 46.

Konsumentverket, 118 87 Stockholm. www.konsumentverket.se